

II. etapa EDR pro ochranu ovzduší

Brno - 19. 11. 2008

Ing. Jarmila Zimmermannová

Struktura prezentace

- K čemu by měla přispět II. etapa EDR
- Oblast ochrany ovzduší – současné nástroje a jejich efektivnost
- Návrh pro II. etapu EDR
 - Podniky
 - Domácnosti

II. Etapa EDR

- **Programové prohlášení vlády** – transformace poplatků, daň z CO₂
 - Transformace poplatků za znečišťování ovzduší – součástí II. etapy EDRu
 - Zavedení daně z CO₂ – revize směrnice 2003/96/ES
- **Zaměření II. etapy EDR** - ochrana ovzduší
 - Plnění národních emisních stropů
 - Plnění imisních limitů (kvalita ovzduší)

Hlavní cíle II. etapy EDR

- Plnění platného imisního limitu pro ochranu zdraví pro PAH od roku 2012;
- Plnění platných imisních limitů pro ochranu zdraví pro PM₁₀;
- Plnění celostátního cíle snížení expozice (CSE) pro PM_{2,5};
- Plnění emisního stropu od roku 2020 pro :
 - PM_{2,5}
 - NO_x
 - SO₂
 - VOC

Dílčí cíle II. etapy EDR

- Snížení primárních emisí PM_{10} a $PM_{2,5}$ z energetických a průmyslových zdrojů;
- Snížení emisí NO_x z energetiky;
- Snížení emisí SO_2 z energetiky;
- Snížení emisí VOC z používání rozpouštědel.

Návrhy emisních stropů

Znečišťující látka	Skutečnost [kt/rok]	Scénář WAM [kt/rok]	Emisní scénář A [kt/rok]	Emisní scénář B [kt/rok]
	2006	2015	2020	2020
SO ₂	208	197	178	82
NO _x	286	257	175	116
PM _{2,5}	25 ^{*)}	16	15	12
VOC	163	159	134	124

Plnění imisních limitů

Cíl	Průměrné roční koncentrace znečišťujících látek v [$\mu\text{g m}^{-3}$]		
	2006	2015	2020
Splnění imisního limitu pro PM_{10} , platného od 1.1.2005	36	25	19
Splnění celostátního cíle snížení expozice pro $\text{PM}_{2,5}$	26	18	14
Splnění cílového imisního limitu pro ochranu zdraví pro PAH, vyjádřený jako benzo(a)pyren, platného od 31.12.2012	$1,8 * 10^{-3}$	$1,2 * 10^{-3}$	$0,9 * 10^{-3}$

Ochrana ovzduší – současné ekonomické nástroje

- **Stacionární zdroje**
 - Ekologické daně - daň z pevných paliv, z elektřiny a zemního plynu
 - Systém poplatků za znečišťování ovzduší
 - Finanční podpora z Operačního programu Životní prostředí
 - Národní programy Státního fondu životního prostředí ČR

Ochrana ovzduší – současné ekonomické nástroje

- **Mobilní zdroje**
 - Silniční daň
 - Spotřební daň (daň z minerálních olejů)
 - Výkonové zpoplatnění silniční nákladní dopravy

Účinnost stávajících nástrojů (1)

- **Malá účinnost stávajících nástrojů** - nedostatečně stimulují provozovatele zdrojů znečišťování ovzduší k dalšímu snižování emisí znečišťujících látek;
- Stávající administrativní nástroje je třeba vhodně propojit a rozšířit (toto má za cíl připravovaná kompletní novela zákona o ochraně ovzduší) s cílem **připravit vhodné ekonomické nástroje, jež budou stimulovat provozovatele k ekologickému chování.**

Účinnost stávajících nástrojů (2)

- Z provedených sektorových analýz jednoznačně vyplývá, že **v oblasti emisí stropových znečišťujících látek** je třeba se orientovat na:
 - sektory veřejné i průmyslové energetiky (NO_x a SO₂);
 - dopravy (NO_x);
 - chemického průmyslu a výroby barev (VOC).

Účinnost stávajících nástrojů (3)

- Ve vztahu ke **zlepšování kvality ovzduší** z analýz vyplývá nutnost řešit zejména:
 - administrativně obtížně regulovatelné zdroje znečišťování ovzduší, tj. **sektory vytápění domácností** (PM₁₀, PM_{2,5}, PAH) a **dopravy** (PM₁₀, PM_{2,5})
 - fugitivní emise zejména z nakládání s palivy (PAH).
 - v některých oblastech státu je dominantní z pohledu kvality ovzduší sektor průmyslu (PM₁₀, PM_{2,5}).

Návrh pro II. etapu EDR – základní rámec

- **Podniky** (střední, velké a zvláště velké zdroje)
 - Poplatky za znečišťování ovzduší
 - Odpisy a odpočty
- **Domácnosti a ostatní malé zdroje**
 - Poplatky
 - Dotace

Poplatky – podniky

- Zrušení zpoplatnění u většiny znečišťujících látek
- Ponechání zpoplatnění jen u 4 základních polutantů – SO₂, NO_x, PM a VOC
- Sazby poplatků budou odvozeny od nákladů na zamezení – podpora investic do nízkoemisních technologií

Odpisy a odpočty pro podniky

- Klíčová je definice **environmentální investice** ke snížení znečišťujících látek do ovzduší
- Otázka akceptovatelnosti ze strany MF

Odpisy pro podniky

Možné varianty:

- přeřazení environmentální investice do nižší odpisové skupiny, tj. zkrácení minimální doby odpisování (například z 10 let na 5 let);
- přeřazení environmentální investice do stejného režimu, jaký se v současnosti uplatňuje u čističek odpadních vod pro obce do 2 000 obyvatel;
- přeřazení environmentální investice do stejného režimu, jaký se v současnosti uplatňuje u zemědělských strojů a zařízení.

Mobilní zdroje

- **Akutní problematika** – řešeno přednostně
- Novela zákona o dani silniční
- Poplatek za registraci vozidla
- Program „ekologicky přátelských vozidel“ pro veřejnou správu

Závěry (1)

- II. etapa EDR se zaměřuje prioritně na oblast, která činí v ČR v současnosti největší problémy a kde stávající nástroje nejsou ani účinné, ani efektivní. **Jedná se o oblast ochrany ovzduší.**
- V připravovaném materiálu je uvažováno **použití motivačních nástrojů s cílem podpořit investice do moderních nízkoemisních technologií.**

Závěry (2)

- V návrhu II. etapy EDR se počítá s **transformací poplatků za znečišťování ovzduší**, MŽP ovšem upouští od návrhu zavedení daně z CO₂.
- Hlavním důvodem je skutečnost, že se připravuje revize směrnice 2003/96/ES. Revidovaná směrnice má být předložena na ke konci roku 2008 a dle předběžných informací by měla být propojena více se systémem EU ETS

Děkuji za pozornost.

jarmila.zimmermannova@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

